

"KENNISMANAGEMENT BESTAAT NIET...?!"

De overgang van het industriële naar het informatietijdperk bracht ons een nieuwe term: 'Kennismanagement'. Op het moment een 'hot item' binnen bedrijven en organisaties en een populair congressthema. Bart van der Meij, adviseur bij Reekx Advies, verwondert zich over de plotselinge hype rond het begrip 'kennismanagement'.

Van hem is de uitspraak: "Kennismanagement bestaat niet...?!" Tijd voor nuancering.

Al eeuwen oud

"Datgene wat men nu kennismanagement noemt en waar op het moment zoveel aandacht voor is, dat is volgens mij helemaal niets nieuws. Het systematisch beheren en overdragen van kennis is iets dat bedrijven, mensen en organisaties al eeuwen doen. Neem nu het gildensysteem meester, gezelschap, leerling; een vorm van kennismanagement, alleen had het toen nog niet die naam."

Kennis- of informatiemanagement

Ook bij het woord 'kennismanagement' plaatst Bart een vraagteken: "Kennis kun je niet overdragen, kennis zit in je hoofd. Kennis is informatie vermenigvuldigd met ervaringen, vaardigheden en attitude. Informatie op zich, je eigen interpretatie van feitelijke gegevens, kun je wel overdragen. Kennismanagement zou volgens mij informatiemanagement moeten heten. Trouwens wat nu kennismanagement heet noemden wij altijd informatievoorziening; het vastleggen van kennis, gedachten en ideeën in documenten en die verspreiden binnen een organisatie... "Maar, zegt Bart, ondanks mijn vraagtekens, kennismanagement bestaat nu eenmaal. Simpelweg omdat het door organisaties wordt gebruikt. Je moet er dus wel in meegaan. Als informatiespecialist dien je je wel steeds af te vragen wat je bijdrage en meerwaarde in het geheel kan zijn."

Van overzee

Kennismanagement is overgewaaid uit Japan en Amerika. Er bestaat tussen beide landen wel een verschil in opvatting rond het begrip kennismanagement. In Japan spreekt men ook met name over de overdracht van kennis die in iemands hoofd zit; impliciete kennis. En in Amerika en ook in Europa ligt de nadruk meer op het opslaan van kennis in documenten, het formaliseren daarvan en vervolgens het overdragen van deze expliciete kennis met geautomatiseerde systemen.

We moeten leren spieken

De gedachte achter het managen van kennis is dat het wiel niet steeds opnieuw hoeft worden uitgevonden en dat je dus sneller iets kan bedenken dan een ander dat heeft gedaan. Maar het delen van kennis ligt niet in onze gewoonte. "We zijn het simpelweg niet gewend om te spieken; afkijken bij je buurman op school mocht vroeger al niet niet, daarvoor werd je gestraft." Om op dit punt een cultuuromslag te realiseren nemen bedrijven en organisaties steeds vaker kennismanagers aan. Zo'n manager moet een cultuur creëren waarin het leuk en plezierig is om met elkaar kennis te delen. Volgens Bart zou het hier altijd om een tijdelijke functie moeten gaan: "Uiteindelijk moet de kennismanager weer weg en moet iedereen binnen de organisatie doordrongen zijn van het belang van kennisdeling en zelf kennis managen. kennismanagement hoort in de lijn, zoals dat tegenwoordig wordt genoemd."

Kennisdeling bij Reekx

Wat betekent kennismanagement voor detachingsmedewerkers van Reekx? "Zij hebben de mogelijkheid te beschikken over de kennis die binnen Reekx aanwezig is. Niet alleen de kennis van hun gedetacheerde collega's, maar ook van de collega's die bij Reekx Advies werken of in de Beheerprojecten.

Daar zou je veel gebruik van moeten kunnen maken. En dat is één van de redenen waarom we met ReekxNet, ons eigen intranet, bezig zijn. Ook de kenniskwadraat-avonden en de kringstructuur zijn voor een deel in het leven geroepen om informatie uit te wisselen.

Zijn advies als adviseur: "Volg met gezonde scepsis de ontwikkelingen op het gebied van kennismangement, wees je ervan bewust dat er veel aandacht voor is en doe er je voordeel mee. Kortom; manage je eigen kennis!"

Bart van der Meij

Uit: In Formatie (1999) 2.

